

Vergaderjaar 2021–2022

33 977

Evaluatie Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta)

Nr. 38

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2021

Op 20 maart 2020 heeft het kabinet gereageerd op het eindrapport van de Commissie toekomst accountancysector (Cta).¹ In die reactie werd onder andere de aanstelling van de Kwartiermakers toekomst Accountancysector (de Kwartiermakers) aangekondigd.² Zij hebben de opdracht om een aantal in de reactie genoemde aanbevelingen uit te voeren en op te volgen, en zijn verzocht om de voortgang van de kabinetsmaatregelen te stimuleren, aan te jagen en te bewaken.

Een van de aanbevelingen van de Cta was het verrichten van nader onderzoek naar alternatieve structuurmodellen ten aanzien van accountancy om zo dieper inzicht te krijgen in het effect van het audit only-model, het joint audit-model en het intermediairmodel.

Ik heb de Kwartiermakers gevraagd deze alternatieve structuurmodellen te onderzoeken; om op te halen wat de nationale en internationale ervaringen met deze modellen zijn om zo te bezien of deze structuurmodellen kunnen leiden tot een hogere controlekwaliteit door accountantsorganisaties in Nederland. Het onderzoek dat als eerste door de kwartiermakers is opgeleverd gaat over het joint audit-model en is uitgevoerd door het Erasmus Competition and Regulation Institute.

Het joint audit model wordt als mogelijk alternatief structuurmodel genoemd, vanwege de hypothese dat joint audits mogelijk tot een betere controlekwaliteit leiden. In het joint audit-model tekenen twee externe accountants van verschillende accountantsorganisaties de controleverklaring voor een controlecliënt. Met dit structuurmodel houden enerzijds beide accountantsorganisaties en accountants elkaar scherp, waardoor de kwaliteit van de wettelijke controle kan verbeteren. Anderzijds kunnen joint audits kleinere accountantsorganisaties een kans geven om ervaring

¹ Kamerstuk 33 977, nr. 29.

² Kamerstuk 33 977, nr. 31.

op te doen met wettelijke controles van organisaties van openbaar belang (OOB's).

Hierbij stuur ik u de onderzoeksresultaten van dit eerste onderzoek, alsmede de begeleidende brief van de kwartiermakers over het uitgevoerde onderzoek en de bevindingen daaruit³.

In de kern schrijven de kwartiermakers dat het onderzoek laat zien dat de voordelen van het joint audit-model beperkt lijken te zijn. Daarbij overwegen zij dat:

- het joint audit-model volgens de onderzoekers niet tot een verbetering van de controlekwaliteit lijkt te zorgen,
- de nationale en internationale toezichthouders niet overtuigd lijken te zijn van de voordelen van het joint audit-model,
- stakeholders geen sterke wens hebben om het model in te voeren, en
- het joint audit-model mogelijk een prijsverhogend effect heeft.

Medio 2022 verwacht ik de onderzoeksresultaten ten aanzien van het audit only-model. De resultaten van het intermediair model verwacht ik eind 2023. Tot slot verwacht ik daarna de slotrapportage van de kwartiermakers waarin zij de alternatieve structuurmogelijkheden in nader detail in gezamenlijkheid zullen bespreken. De kwartiermakers schrijven dat zij op dit moment nog geen definitieve conclusies willen trekken, maar dat ze dit in samenhang met de andere onderzoeken zullen doen. Ik sluit mij daarbij aan, en wacht dan ook de conclusies van de kwartiermakers af voordat ik besluit over vervolgstappen.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl